

Teksten er hentet fra "Grundbogen til religion C" af Lene Madsen m.fl. System 2012

RELIGIØS PRAKSIS I BUDDHISMEN

Når man tænker på, hvilke særlige handlinger buddhister udfører, ser man ofte for sig mennesker, der sidder med korslagte ben og lukkede øjne og mediterer. I virkeligheden er det kun en meget lille del af verdens buddhister, der mediterer. De fleste buddhister vil udføre fortjenstgivende ritualer som at bukke ærbødigt for statuer af buddhaer og bodhisattvaer, give små symboliske offergaver og recitere længere hellige tekster eller kortere *mantraer*, som er hellige lyde, der tænkes at indeholde ekstraordinære kræfter. Ved at sige mantraet forestiller man sig, at man kan påkalde den kraft, det repræsenterer.

▲ *Tibetanske buddhister udfører glidefald foran Jokhang-templet i Tibets hovedstad Lhasa. Ved at udføre glidefald og samtidig recitere "tilflugten til buddhismen" eller mantraer viser man sin hengivelse til buddhismen og forsøger at komme af med tilknytningen til sit ego. Samtidig giver det god fortjeneste og dermed god karma.*

► *Mange buddhister vil have et hjemmealter i stil med dette japanske, kaldet et butsudan. Her kan man ofre til de vigtigste bodhisattvaer og bede for de afdøde familiemedlemmer. På dette japanske hjemmealter kan man på øverste hylde se en såkaldt ihai, en mindetavle for et afdødt familiemedlem. Der er sat ofringer frem i form af blomster, frugt og lys.*

Nirvanisk, karmisk og apotropæisk (magisk) buddhisme⁶

Det er muligt at inddele buddhistisk praksis i tre typer, afhængig af, hvilket formål buddhisten har med sin praksis: Nirvanisk, karmisk og apotropæisk⁷ (eller magisk) buddhisme. Denne inddeling blev oprindeligt foretaget af antropologen Melford E. Spiro, da han studerede Theravadabuddhisme i Burma. De tre praksisformer kan iagttages på tværs af alle de forskellige buddhistiske retninger i dag.

Nirvanisk buddhisme praktiseres som regel af religiøse specialister som munke – eller af konvertitbuddhister i Vesten. Her fokuseres der på ved hjælp af meditation at slippe ud af samsaras kredsløb af død og genfødsel for at opnå nirvana.

Det er dog de færreste buddhister, der har tid og overskud til at meditere og praktisere nirvanisk buddhisme for allerede i dette liv at kunne slippe ud af samsara. De fleste lægbuddhister vil praktisere de to andre typer.

◀ *Buddhister giver ris som offergave til en munk i det thai-buddhistiske tempel Watpa i Dragør.*

⁶ Afsnittet "Nirvanisk, karmisk og apotropæisk/magisk buddhisme" bygger på Melford E. Spiro: *Buddhism and society: A great tradition and its Burmese vicissitudes*, University of California Press 1982

⁷ *Apotropæisk* betyder egentlig "ondtafværgende".

◀ *Koreanske buddhister og turister går omkring Tabotap pagoden, en stupa ved Bulguksatemplet i Gyeongju, Korea. Stupaer var oprindeligt en slags gravhøje for vigtige personer inden for den tidlige buddhisme. De kan i dag også indeholde hellige skrifter eller andre genstande med tilknytning til buddhismen. Stupaer symboliserer oplysning og giver velsignelse, og ved at gå omkring dem kan man få del i denne særlige kraft.*

Karmisk buddhisme praktiseres som regel af lægfolk, der ved hjælp af gode gerninger og ritualer arbejder på at forbedre deres position i samsara og opnå en bedre genfødsel gennem opsparede fortjenester og god karma.

Apotropæisk buddhisme fokuserer endnu mere dennesidigt på at forbedre livet i samsara. Her forsøger man ved hjælp af ritualer at afværge sygdomme, beskytte mod dæmoner,

få høsten sikkert i hus osv.

Religionsfagligt set er ingen af de tre måder at praktisere buddhisme på bedre eller mere rigtig end de andre. Ofte vil de tre praksisser fungere helt uproblematisk sammen. Munken, der praktiserer nirvanisk buddhisme, må ikke eje noget, der kan give ham tilknytning og begær. For at han skal kunne meditere og belære lægbuddhisterne om dharmaen, dvs. den buddhistiske lære, går han først tigtergang for at få fyldt sin risskål. De lægbuddhister, der giver ham ris, opsparer derved god fortjeneste ved at praktisere denne form for karmisk buddhisme. Ligeledes er det munke og præster som religiøse specialister, der udfører apotropæiske ritualer for lægbuddhisterne i templerne.

Meditationspraksissen, der ofte vil forbindes med nirvanisk buddhisme, kan også tilhøre den karmiske eller apotropæiske type. Således vil man møde buddhister, der siger, at deres meditation skaber karmisk fortjeneste, eller at den skaber så meget kraft, at man ligefrem kan påvirke naturkræfterne, dvs. være apotropæisk. I denne kategori kan man også finde de vestlige konvertitbuddhister, der ikke nødvendigvis vil meditere for at opnå nirvana, men blot mediterer for at opnå bedre personligt velvære.